K เนนท์ 4 ก.ค.

ด่วนที่สุด

จังหวัดลำพูน
เลขรับ 2885
วันที่ - 4 ก.ค. 2565
เวลา

สำนักงานจังหวัดลำพูน
☐ กลุ่มงานศูนย์สำนักงานจังหวัด
☐ กลุ่มงานอำนวยการและข้อมูล
☐ กลุ่มงานอำนวยการ
☐ หน่วยตรวจสอบภายใน
☐ กลุ่มงานบริหารทรัพยากรบุคคล
เลขที่ 2885
วันที่ 4 ก.ค. 2565
เวลา

ที่ พป 0009/ว 1257

27 มิถุนายน 2565

เรื่อง การรับสมัครคัดเลือกเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำพูน

สิ่งที่ส่งมาด้วย คู่มือการสมัครเข้ารับการศึกษา

ด้วยสถาบันพระปกเกล้า กำหนดจัดการศึกษาอบรมหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13 (สสสส.13) ซึ่งผู้เข้าศึกษาประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภา นักการเมืองระดับชาติและระดับท้องถิ่น ข้าราชการการเมือง นักบริหารระดับสูงจากองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้บริหารระดับสูงจากภาคเอกชนและองค์กรพัฒนาเอกชน ตลอดจนปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน ศิลปินและสื่อมวลชน จำนวน 90 คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับความขัดแย้งและสันติวิธี มีทักษะเบื้องต้นในการสร้างสันติสุขในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งหลักในชาติ มีเจตคติที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในสังคม รวมทั้งยึดมั่นสันติวิธี ทั้งในสำนึกและพฤติกรรมและสามารถนำความรู้และประสบการณ์จากการแลกเปลี่ยนกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งและสร้างสันติสุขในสังคมอย่างเป็นระบบทำให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกัน อันจะนำไปสู่การสานต่อพลังในการเสริมสร้างสังคมสันติสุขในรูปของเครือข่ายต่อไป

ในการนี้ สถาบันพระปกเกล้า ขอท่านโปรดพิจารณาประชาสัมพันธ์ให้กับบุคลากรในสังกัดของท่านที่มีความสนใจและมีคุณสมบัติตรงตามหลักเกณฑ์ สมัครเข้ารับการคัดเลือกเป็นนักศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งหากได้รับการคัดเลือก ผู้สมัครต้องสามารถศึกษารวมทั้งเข้าร่วมกิจกรรมได้เต็มเวลาตามที่กำหนดไว้ โดยผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดการรับสมัคร พร้อมสมัครอบรมผ่านระบบออนไลน์ได้ที่ www.kpi.ac.th ภายในวันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565 เวลา 16.30 น.

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
โทรศัพท์ 0 2141 9538 ,0 2141 9536
โทรสาร 0 2143 8173

รายละเอียดการรับสมัครเข้าศึกษา สสสส.13

คู่มือการสมัครเข้ารับการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูง

การเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

ปีการศึกษา 2565-2566

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
สถาบันพระปกเกล้า

คำชี้แจง

เอกสารการรับสมัครเข้ารับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13 เป็นเอกสารที่สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า จัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์แก่หน่วยงานต่าง ๆ และผู้สนใจเข้าศึกษาหลักสูตรดังกล่าว

คู่มือการสมัครเข้ารับการศึกษา ประกอบด้วยเอกสารดังนี้

1. ตารางแผนการดำเนินงานหลักสูตร
2. รายละเอียดการสมัครเข้ารับการศึกษา
3. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการศึกษาอบรม
4. รายละเอียดหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

สแกนเพื่อดูรายละเอียด
และสมัครเข้าศึกษาหลักสูตร สสสส.13 ผ่านระบบออนไลน์

ตารางแผนการดำเนินงานหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

.....

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า ได้กำหนดตารางแผนการดำเนินงานหลักสูตรฯ ดังนี้

	กิจกรรม	กำหนดการ
1	**ประชาสัมพันธ์และรับสมัครผ่านระบบออนไลน์** ทางเว็บไซต์ www.kpi.ac.th	วันจันทร์ที่ 27 มิถุนายน – วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565
2	**ประกาศและแจ้งผลการคัดเลือก** (สามารถตรวจสอบได้จาก www.kpi.ac.th)	วันจันทร์ที่ 8 สิงหาคม 2565
3	**ผู้ได้รับการคัดเลือกรายงานตัว**	วันจันทร์ที่ 15 - วันอังคารที่ 16 สิงหาคม 2565
4	**พิธีเปิดการศึกษาอบรม**	วันพฤหัสบดีที่ 25 สิงหาคม 2565
5	**กิจกรรมปฐมนิเทศ (ต่างจังหวัด)**	วันศุกร์ที่ 26 - วันเสาร์ที่ 27 สิงหาคม 2565
6	**เริ่มการศึกษาอบรมตามตารางการบรรยาย** (เรียนทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ เวลา 09.00 - 16.00 น. ระหว่างเดือนกันยายน 2565 – เดือนมีนาคม 2566)	วันพฤหัสบดีที่ 1 กันยายน 2565

หมายเหตุ:

1. กรณีผู้ได้รับการคัดเลือกไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมลำดับที่ 3 - 5 ได้ ทางสถาบันพระปกเกล้าถือว่าสละสิทธิ์เข้ารับการศึกษาหลักสูตรฯ รุ่นที่ 13
2. กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม

รายละเอียดการสมัครเข้ารับการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

➢ **ใบสมัครออนไลน์ประกอบด้วยเอกสาร 4 ส่วน ดังนี้**

ส่วนที่ 1 ใบสมัครเข้ารับการศึกษาที่กรอกข้อมูลผ่านระบบออนไลน์
ส่วนที่ 2 ใบรับรองผู้สมัคร 2 ชุด
ส่วนที่ 3 หนังสือยินยอมของหัวหน้าหน่วยงาน (กรณีผู้สมัครมิได้ดำรงตำแหน่งสูงสุดขององค์กร)
ส่วนที่ 4 หนังสือให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล กยศ.

➢ **หลักฐานเอกสารที่ต้องอัปโหลดแนบในระบบการรับสมัคร**

1. ไฟล์รูปถ่ายหน้าตรงและชัดเจน ถ่ายไว้ไม่เกิน 3 เดือน (ไฟล์.jpg)
2. สำเนาทะเบียนบ้าน พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
3. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ/ผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
4. สำเนาปริญญาบัตร หรือสำเนาเอกสารที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัย) หรือ ก.พ. รับรองว่าสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าพร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง
5. ใบรับรองผู้สมัคร **จำนวน 2 ชุด** (ผู้รับรอง 2 คน) ที่กรอกข้อมูลครบถ้วนแล้ว
6. ผู้สมัครที่มิได้ดำรงตำแหน่งสูงสุดขององค์กร กรุณาแนบหนังสือยินยอมของหัวหน้าหน่วยงาน
7. หนังสือให้ความยินยอมในการเปิดเผยข้อมูล กยศ.
8. ผู้สมัครในข้อ ข.(1) ผู้ประกอบกิจการ หรือผู้บริหารระดับสูงของกิจการภาคเอกชน โปรดแนบเอกสารข้อมูลการประกอบธุรกิจที่ดำเนินการในปัจจุบัน (เช่น หนังสือจดทะเบียนบริษัท ฯลฯ) เพื่อประกอบการพิจารณา

➢ **การรับสมัคร**

1. **เปิดรับสมัครระหว่างวันจันทร์ที่ 27 มิถุนายน – วันศุกร์ที่ 22 กรกฎาคม 2565** ผ่านระบบออนไลน์ที่ www.kpi.ac.th เท่านั้น *(วันศุกร์ 22 กรกฎาคม 2565 ระบบปิดรับสมัครเวลา 16.30 น.)*
2. ผู้สมัครต้องกรอกข้อมูลใบสมัครให้ครบถ้วนและถูกต้อง พร้อมแนบหลักฐานการสมัครให้ครบ
3. **การสมัครจะเสร็จสิ้นสมบูรณ์เมื่อได้รับเลขที่สมัคร**

➢ **สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมที่**

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล
ผู้ประสานงาน – นางสาวศุภมาส วิริยะสกุลพันธุ์ นางสาวนันทวรรณ นาคนาวา
และนางสาวธิดารัตน์ เกษีสม
หมายเลขติดต่อ – โทรศัพท์ 0-2141-9538, 0-2-141-9536 และ 0-2-141-9544

คุณสมบัติผู้สมัครเข้ารับการศึกษา
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13

การสมัครเข้ารับการคัดเลือก ในหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รุ่นที่ 13 ผู้สมัครต้องศึกษารายละเอียดคุณสมบัติประเภทต่าง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ว่า บุคคลที่สามารถสมัครเข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรได้ จะต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

ก. ภาครัฐ

(1) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(2) สมาชิกวุฒิสภา

(3) เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เลขาธิการสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(4) เป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือผู้บริหารพรรคการเมืองที่มีสมาชิกเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(5) ข้าราชการการเมือง ตำแหน่งที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี ที่ปรึกษารัฐมนตรี เลขาธิการนายกรัฐมนตรี รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรี เลขานุการรัฐมนตรี ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรี (ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง) และข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง (ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา) ที่ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(6) ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร รองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร นายกเมืองพัทยา นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(7) ข้าราชการศาลยุติธรรม ตั้งแต่ตำแหน่งรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น (ชั้น 4) ขึ้นไปหรือเทียบเท่า ข้าราชการตุลาการศาลปกครองตั้งแต่ ตำแหน่งรองอธิบดีศาลปกครองกลางหรือภูมิภาคขึ้นไปหรือเทียบเท่า ข้าราชการอัยการซึ่งดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองอธิบดีอัยการฝ่าย (ชั้น6) ขึ้นไป (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(8) ข้าราชการ ได้แก่ ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งประเภทบริหารระดับต้น ประเภทอำนวยการระดับสูงหรือประเภทวิชาการระดับเชี่ยวชาญขึ้นไป ข้าราชการรัฐสภาสามัญ หรือข้าราชการประเภทอื่น ๆ ซึ่งดำรงตำแหน่งเทียบเท่าข้าราชการพลเรือนดังกล่าวข้างต้น ข้าราชการพลเรือนหรือพนักงานในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี คณบดีหรือดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน

60 ปี ในวันปิดรับสมัคร เว้นแต่ตำแหน่งอธิการบดี อายุไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(9) กรรมการของหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือองค์กรกำกับดูแล (regulator) (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 70 ปี ในวันปิดรับสมัคร) เจ้าหน้าที่ หรือพนักงานของหน่วยงานดังกล่าวซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารสูงสุด รองผู้บริหารสูงสุด หรือ ผู้ช่วยผู้บริหารสูงสุดหรือเทียบเท่า (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(10) เจ้าหน้าที่หรือพนักงานขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ในกรณีที่เป็นข้าราชการต้องดำรงตำแหน่งระดับเดียวกับข้าราชการพลเรือนตามข้อ (8) ในกรณีที่มิใช่ข้าราชการต้องดำรงตำแหน่งระดับเดียวกับข้อ (9) (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(11) นายทหาร หรือนายตำรวจที่มีชั้นยศอัตราเงินเดือนพันเอก (พิเศษ) นาวาเอก (พิเศษ) นาวาอากาศเอก (พิเศษ) หรือพันตำรวจเอก (พิเศษ) ขึ้นไป (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

ข. ภาคประชาชน

(1) ผู้ประกอบกิจการหรือผู้บริหารระดับสูงของกิจการภาคเอกชน (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(2) ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรพัฒนาเอกชน สมาคม มูลนิธิ หรือหน่วยงานอื่นซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่ไม่แสวงหาผลกำไร (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(3) ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้นำศาสนา หรือผู้นำชุมชน (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(4) ศิลปิน (นักร้อง นักแสดง ฯลฯ) ซึ่งมีประสบการณ์สูง และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 65 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

(5) สื่อมวลชน ซึ่งมีประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพไม่น้อยกว่า 10 ปี (ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 35 ปี และไม่เกิน 60 ปี ในวันปิดรับสมัคร)

ค. บุคคลซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เชิญให้เข้ามาศึกษา เพราะมีผลงานเป็นที่ประจักษ์หรือเป็นผู้ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญในการเสริมสร้างสังคมสันติสุขหรือสนับสนุนงานของสถาบันต่อไป (บุคคลในข้อนี้อาจได้รับยกเว้นคุณสมบัติเรื่องอายุและการศึกษา)

<u>หมายเหตุ</u>

1. ผู้สมัครต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่าตามที่กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือ ก.พ. รับรอง
2. ผู้สมัครต้องเป็นผู้มีสุขภาพสมบูรณ์ สามารถศึกษาและเดินทางไปศึกษาดูงานได้ตามที่หลักสูตรกำหนด

3. ผู้สมัครต้องสามารถเข้ารับการปฐมนิเทศหลักสูตร และเข้ารับการศึกษาอบรมอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องได้ตลอดหลักสูตร ในกรณีที่ไม่สามารถเข้ารับการปฐมนิเทศหลักสูตรได้ให้ถือว่าสละสิทธิ์การเข้ารับการศึกษาอบรม
4. ผู้สมัครจะต้องไม่เป็นนักศึกษาหลักสูตรฝึกอบรมอื่นในขณะเดียวกันกับการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข (สสสส.) ซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เห็นว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาในสถาบัน หรือหากเคยรับการศึกษาแล้ว จะต้องสำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่า 1 ปี นับถึงวันปิดรับสมัคร ดังนี้
    - 4.1 หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) โดยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร ได้แก่ วปอ.63 และ วปอ.64
    - 4.2 หลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) โดยวิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม ได้แก่ บ.ย.ส.25 และ บ.ย.ส.26
    - 4.3 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงสถาบันวิทยาการตลาดทุน (วตท.) โดยสถาบันวิทยาการตลาดทุน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ วตท.31 และ วตท.32
    - 4.4 หลักสูตรผู้บริหารระดับสูงด้านการค้าและการพาณิชย์ (TEPCoT) โดยสถาบันวิทยาการการค้า มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ได้แก่ TEPCoT.14
    - 4.5 หลักสูตรการพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้งระดับสูง (พตส.) โดยสถาบันพัฒนาการเมืองและการเลือกตั้ง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ได้แก่ พตส.11 และ พตส.12
    - 4.6 หลักสูตรหลักนิติธรรมเพื่อประชาธิปไตย (นธป.) โดยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ได้แก่ นธป.9 และ นธป.10
    - 4.7 หลักสูตรนักบริหารยุทธศาสตร์การป้องกันและปราบปรามการทุจริตระดับสูง (นยปส.) โดยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้แก่ นยปส.12 และ นยปส.13
5. ผู้สมัครต้องไม่เป็นบุคคลในครอบครัวเดียวกัน ซึ่งได้รับการคัดเลือกในรุ่นที่ 12 หรือสมัครเข้ารับการคัดเลือกในรุ่นที่ 13 ได้แก่ พี่-น้องร่วมบิดาหรือมารดาเดียวกัน และสามี-ภรรยา ที่จดทะเบียนสมรส หรือมิได้จดทะเบียนสมรสตามกฎหมาย ทั้งนี้ หากปรากฏทราบในภายหลัง คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ ขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาให้ออกจากการเป็นนักศึกษาในหลักสูตร
6. ผู้สมัครเข้าศึกษาอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ของสถาบัน ต้องไม่ผิดนัดชำระหนี้กองทุนเงินให้กู้ยืมเพื่อการศึกษา (กยศ.)

รายละเอียดหลักสูตร
หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข
Advanced Certificate Course in Promotion of Peaceful Society

1. หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ปรากฏขึ้นในสังคมไทย อาจจะถือได้ว่าเป็นสังคมแห่งสันติเมื่อเปรียบเทียบกับอีกหลากหลายประเทศทั่วโลก แต่ก็อาจมีบางช่วงเวลาที่ความขัดแย้งได้ปรากฏตัวขึ้นและมีแนวโน้มว่าจะกลับกลายเป็นความรุนแรง เริ่มจากระดับปัจเจกบุคคล ชุมชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ จนถึงระดับประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งอาจจะมีสาเหตุพื้นฐานมาจากความขัดแย้งในมิติเชิงโครงสร้าง ซึ่งหมายถึงการกระจายทรัพยากรที่ไม่ทั่วถึง ความไม่เป็นธรรมในสังคม การจัดสรรผลประโยชน์ที่ไม่เท่าเทียม ตลอดจนสาเหตุความรุนแรงอันเนื่องมาจากความแตกต่างทางด้านความคิด ทัศนคติ ความเชื่อวิถีชีวิต และวัฒนธรรม แม้ทุกฝ่ายจะพยายามแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความรุนแรงในอดีตที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม หลายครั้งก็พบว่าปัญหายังคงดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องกลายเป็นความขัดแย้งที่ยืดเยื้อเรื้อรัง (Protracted Conflict) อันเนื่องมาจากการไม่ได้รับการแก้ไขอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการไม่ได้คำนึงถึงความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง การละเลยอัตลักษณ์และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและชุมชนในพื้นที่ ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสังคมไทยยังขาดกระบวนการเรียนรู้เชิงการป้องกัน แก้ไข และแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง ตลอดจนการเยียวยาและสร้างความสมานฉันท์ให้เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม

แนวทางหนึ่งที่จะทำให้สังคมเกิดความสันติสุขได้คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งถือเป็นกระบวนการที่สำคัญ เพราะแม้คนในสังคมจะมีความแตกต่างหลากหลาย แต่หากได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ทัศนคติ และประสบการณ์ร่วมกัน ก็จะทำให้เกิดการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เกิดความเข้าใจร่วมกันในประเด็นปัญหาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของความขัดแย้งและความรุนแรงที่เกิดขึ้น โดยท้ายที่สุด แนวทางดังกล่าวจะก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายเกิดเป็นความสัมพันธ์ในแนวราบ มีความเท่าเทียมและความเข้าใจอันดีระหว่างกัน เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความแตกต่างของกันและกัน

ในปัจจุบัน ประเทศต้องเผชิญกับวิกฤตการณ์ทางสังคมในมิติต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น วิกฤตความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม วิกฤตศรัทธาทางการเมือง วิกฤตโรคระบาดใหม่ วิกฤตความรุนแรงทางสังคม และโดยเฉพาะอย่างยิ่งบรรยากาศของความสมานฉันท์เริ่มถดถอย การที่จะป้องกันและเปลี่ยนแปลงวิกฤตการณ์ความรุนแรงต่าง ๆ ในสังคม ต้องอาศัยบุคลากรทางสันติวิธีที่สามารถแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่ทางเลือกที่สร้างสรรค์ เปรียบเสมือน Agent of Change ที่ขับเคลื่อนวัฒนธรรมสันติวิธีโดยเข้าใจถึงคุณค่าของสันติวิธีอย่างแท้จริงและสามารถนำสันติวิธีประยุกต์ใช้ในสถานการณ์จริง

สถาบันพระปกเกล้า โดยสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล ซึ่งมีพันธกิจในการจัดอบรมศึกษาวิจัย การขับเคลื่อนสังคม และให้บริการวิชาการแก่สังคมในด้านการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งและความรุนแรง จึงได้พัฒนาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข (4ส) ขึ้น โดยมีแนวคิดว่าหลักสูตรนี้จะเป็นเวทีแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นให้ผู้เข้ารับการอบรมซึ่งมาจากทุกภาคส่วนของสังคม ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันอย่างอิสระ บนหลักการพื้นฐานของการแปรเปลี่ยนความขัดแย้งไปสู่สังคมที่สร้างสรรค์ (Conflict Transformation) โดยใช้กรณีศึกษาที่เกิดขึ้นจริงในวิถีชีวิตความเป็นอยู่ระหว่างผู้คนที่แตกต่างกันในหลากหลายมิติ เพื่อเข้าสู่กระบวนการเรียนรู้และการศึกษาอบรม เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกันในสังคม

2. วัตถุประสงค์

ผู้เข้ารับการศึกษาอบรม จะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

2.1 **มีความรู้ความเข้าใจ**ที่ถูกต้องเกี่ยวกับสภาพความขัดแย้ง สาเหตุ และวิธีแก้ไขปัญหาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งจากการจัดการฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม และความขัดแย้งในสังคมพหุลักษณ์

2.2 **มีทักษะเบื้องต้น**ในการสร้างสันติสุขในสังคม (Peacebuilding) ในมิติของการป้องกัน การจัดการและแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Resolution) การแปรเปลี่ยนความขัดแย้งที่เกิดขึ้นแล้วไม่ให้กลายเป็นความรุนแรง (Conflict Transformation) ซึ่งประเด็นนี้สำคัญมาก เพราะเป็นการแก้ไขปัญหาที่รากเหง้า แทนแก้ที่ปัญหา โดยเน้นแบบยั่งยืน และการเยียวยาสร้างความสมานฉันท์ให้กลับคืนสู่สังคมภายหลังความขัดแย้งสิ้นสุดลง (Reconciliation)

2.3 **มีเจตคติ**ที่ยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายในสังคม รวมทั้งยึดมั่นสันติวิธีทั้งในสำนึกและพฤติกรรม โดยเน้นการสร้างสันติวัฒนธรรม เพื่อให้เกิดการแปรเปลี่ยนความขัดแย้ง (Conflict Transformation) ลึกถึงคุณค่า ดังนั้น สันติวัฒนธรรมจึงสำคัญ เพื่อทำให้สังคมไทยพัฒนาเปลี่ยนแปลงได้ก้าวหน้าสู่สันติวิธี (มิติเชิงคุณค่า) ได้ดียิ่งขึ้น

2.4 นำความรู้และประสบการณ์ที่เกิดขึ้นจากการแลกเปลี่ยนกับบุคคลจากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในชั้นเรียนและในพื้นที่มาวิเคราะห์เพื่อ**หาแนวทางแก้ไขความขัดแย้งและสร้างสันติสุขในสังคมอย่างเป็นระบบ** พร้อมนำเสนอต่อสังคมและผู้เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาต่อไป

2.5 **เกิดความเข้าใจอันดี**ระหว่างผู้เข้ารับการศึกษาอบรมที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน ซึ่งสะท้อนถึงความหลากหลายในสังคม อันจะนำไปสู่การเกิดเจตนารมณ์ร่วมที่จะสานต่อพลังในการเสริมสร้างสังคมสันติสุขในรูปของเครือข่ายผู้เข้ารับการศึกษาอบรมอย่างมีประสิทธิภาพ

3. การคัดเลือก

การเข้ารับการคัดเลือกมีวิธีการดังต่อไปนี้

(1) การเสนอชื่อโดยหน่วยงานซึ่งคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ กำหนด

ให้หน่วยงานที่กำหนดโดยคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เสนอชื่อบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ข้างต้น เพื่อเข้ารับการพิจารณาคัดเลือกต่อไป

(2) การสมัครโดยผู้สมัครเอง

ให้บุคคลคุณสมบัติในข้อ ก. ภาครัฐ และ ข. ภาคประชาชน ที่ประสงค์จะเข้าศึกษาในหลักสูตร ยื่นใบสมัครพร้อมหนังสือสนับสนุนจากหัวหน้าหน่วยงาน (หากมี) และหนังสือรับรอง 2 ฉบับต่อคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ ตามวัน เวลา ที่สถาบันพระปกเกล้ากำหนด

3.1 การพิจารณาคัดเลือก

ให้คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ เป็นผู้พิจารณารายชื่อบุคคล ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ กำหนดและเสนอสภาสถาบันพระปกเกล้าเพื่ออนุมัติให้เข้ารับการศึกษาอบรมต่อไป

คณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรฯ และสภาสถาบันพระปกเกล้าทรงไว้ซึ่งสิทธิ์เด็ดขาดในการใช้ดุลยพินิจคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในหลักสูตรดังกล่าว โดยมี**หลักเกณฑ์เบื้องต้น**ดังต่อไปนี้

1) ผู้สมัครมีความสนใจหรือมีฐานความรู้ในประเด็นหลักตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

2) ผู้สมัครมีความตั้งใจจริงที่จะเสริมสร้างสันติสุขให้แก่สังคม สามารถเป็นตัวคูณในการขยายผลการเรียนรู้และขับเคลื่อนงานเสริมสร้างสังคมสันติสุขของสังคมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาไปแล้ว

3) องค์ประกอบของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมมีความหลากหลายและครอบคลุมหน่วยงานและภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นศึกษาหลักตามที่หลักสูตรกำหนดในแต่ละรุ่น รวมทั้งมีสัดส่วนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาชนที่ใกล้เคียงกัน

4. จำนวนผู้เข้ารับการศึกษาอบรม

สถาบันพระปกเกล้าจะพิจารณารับผู้เข้ารับการศึกษาอบรมประมาณรุ่นละไม่เกิน 100 คน โดยพิจารณาตามระเบียบและเกณฑ์การคัดเลือกของสถาบันพระปกเกล้าที่จะกำหนดขึ้นเป็นการเฉพาะสำหรับหลักสูตร

5. รูปแบบการจัดการศึกษาอบรม

หลักสูตรมีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้มีความรอบรู้ ความเข้าใจ มีความร่วมมือ มีการประสานงาน และมีประสบการณ์ในการจัดการความขัดแย้ง ดังนั้น การวัดและประเมินผลของการศึกษาที่กำหนดไว้จึงมิได้มุ่งเน้นไปที่ส่วนบุคคลเท่านั้น หากแต่ต้องการประเมินผลสำเร็จที่ได้จาก

การทำงานร่วมกันของผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเป็นส่วนรวมด้วย ดังนั้น วิธีดำเนินการจัดการเรียนรู้ที่นำมาใช้จึงมีลักษณะที่จะช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมแต่ละคนพัฒนาแนวความคิดของตนและมาแลกเปลี่ยนกับผู้เข้ารับการศึกษาอบรมอื่น ๆ เนื่องจากผู้เข้ารับการศึกษาอบรมที่ได้รับการคัดเลือกส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ จึงน่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งขึ้นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

สำหรับขอบเขตและกรอบการศึกษานั้น จะเน้นให้ครอบคลุมการสร้างสันติสุขในสังคม (Peacebuilding) ในมิติของการป้องกันความขัดแย้งรุนแรงที่จะเกิดขึ้นขยายเป็นวิกฤตสังคมในอนาคต การจัดการและแก้ไขความขัดแย้ง (Conflict Management/ Resolution) การแปรเปลี่ยนความขัดแย้งที่เกิดขึ้นแล้วให้กลายเป็นพลังสร้างสรรค์ (Conflict Transformation) และการเยียวยาสร้างความสมานฉันท์ให้กลับคืนสู่สังคมภายหลังความขัดแย้งสิ้นสุดลง (Reconciliation) โดยรูปแบบวิธีการจัดกระบวนการศึกษาและกระบวนการเรียนรู้ จะประกอบด้วยการศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการจากกรณีศึกษาต่าง ๆ การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์ และการขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุข โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

5.1 การศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการ

การศึกษาเรียนรู้เชิงวิชาการนี้จะประกอบไปด้วยการบรรยายทั้งในและนอกห้องเรียนและการอ่านเอกสารประกอบ รวมทั้งกระบวนการถอดบทเรียน โดยนำความรู้ที่นักศึกษามีอยู่ (Tacit Knowledge) นำออกมาแลกเปลี่ยนกัน ความรู้ที่แสดงออกอย่างประจักษ์ (Explicit Knowledge) มีรูปแบบกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม และตั้งอยู่บนยุทธศาสตร์ที่เป็นระบบ มิใช่เพียงยุทธวิธีหรือเครื่องมือทั่วไป จึงประกอบไปด้วยการศึกษาและการถอดบทเรียนเชิงลึก และเจาะลึกลงไปในรายละเอียดปัญหา

5.1.1 การบรรยาย/อภิปราย

การบรรยาย/อภิปรายในห้องเรียนจะมีสัดส่วนประมาณ 1 ใน 3 ของเวลาการศึกษาอบรมทั้งหมด โดยเป็นรูปแบบการศึกษาหลักที่ใช้กันทั่วไป เป็นวิธีการปฏิบัติขั้นมูลฐานในการพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ตามหัวข้อวิชาที่กำหนดไว้ในแต่ละกลุ่มวิชา

5.1.2 การอ่านเอกสารประกอบ

การอ่านเอกสารประกอบ มีความมุ่งหมายที่จะให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมเกิดความรู้ความเข้าใจในรายละเอียดมากขึ้น ซึ่งได้แก่ การศึกษาคำบรรยาย เอกสารประกอบการบรรยาย เอกสารแนะนำ รวมทั้งเอกสารสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาของหลักสูตรด้วย

5.2 การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์

การเสริมสร้างประสบการณ์เชิงประจักษ์นี้จะเป็นการศึกษาดูงานกรณีความขัดแย้งในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยเน้นกรณีศึกษาเชิงประเด็นและเชิงพื้นที่ (cased based and area based) นับว่า**เป็นวิธีการเรียนการสอนหลักของหลักสูตรนี้** เนื่องจากมีสัดส่วนประมาณ 2 ใน 3

ของเวลาการศึกษาอบรมทั้งหมด โดยมีความมุ่งหมายสำคัญที่จะสร้างโอกาสให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้ลงพื้นที่จริง ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันไปตามบริบทของความขัดแย้งที่เกิดขึ้น

การศึกษาดูงานกรณีความขัดแย้งในพื้นที่ต่าง ๆ จะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ การศึกษาดูงานภายในประเทศและต่างประเทศ

5.2.1 การศึกษาดูงานภายในประเทศ

การศึกษาดูงานภายในประเทศเป็นการจัดให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมทุกคนได้เดินทางลงพื้นที่ 4 ครั้ง โดยพื้นที่ดูงานจะขึ้นอยู่กับประเด็นที่จะศึกษาเป็นหลัก (issue-oriented)

5.2.2 การศึกษาดูงานต่างประเทศ

การศึกษาดูงานต่างประเทศเป็นการจัดให้ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมได้เดินทางไปในพื้นที่ที่กำหนด จำนวน 1 ครั้ง โดยอาจจะเป็นประเทศภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือนอกภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของสถานการณ์

ทั้งนี้ ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมที่สามารถเข้าร่วมการศึกษาดูงานต่างประเทศได้ จะต้องมีเวลาเรียนในช่วงตั้งแต่เปิดหลักสูตรจนกระทั่งถึงก่อนการเดินทางไปต่างประเทศหนึ่งเดือน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

5.3 การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุข

การขับเคลื่อนประเด็นสาธารณะเพื่อสร้างสังคมสันติสุขนี้ประกอบไปด้วยการจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขและการนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ

5.3.1 การจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุข

การจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขจะ**เป็นงานกลุ่ม** โดยในช่วงต้นของหลักสูตร ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมและคณาจารย์ที่ปรึกษาจะเป็นผู้ร่วมกันกำหนดประเด็นที่จะดำเนินการเพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างสังคมสันติสุข และหลังจากดำเนินการแล้วให้ร่วมกันเขียนวิเคราะห์ถอดบทเรียนถึงสิ่งที่ได้ดำเนินการมา

5.3.2 การนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ

หลังจากที่นักศึกษาได้ศึกษาหรือดำเนินการผลักดันประเด็นสำคัญต่อการสร้างสันติสุขในสังคมให้เกิดผลแล้ว ให้นำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุขของกลุ่มมาเสนอในกิจกรรมปัจฉิมนิเทศ และเปิดเวทีสาธารณะเพื่อนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสังคมและผู้เกี่ยวข้องต่อไป

6. ระยะเวลาและสถานที่ศึกษาอบรม

การศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข จะใช้เวลาศึกษาอบรมประมาณ 9 เดือน โดยมีเวลาเรียนปกติทุกวันพฤหัสบดีและวันศุกร์ เวลา 09.00 – 16.00 น. ณ สถาบันพระปกเกล้า หรือสถานที่อื่นที่สถาบันฯ กำหนด

7. การสำเร็จการศึกษาอบรม

7.1 เกณฑ์การประเมินผล

ผู้เข้ารับการศึกษาอบรมในหลักสูตรจะเป็นผู้ผ่านและสำเร็จการศึกษาอบรมเมื่อปฏิบัติตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

7.1.1 มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาในชั้นเรียนทั้งหมด และมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของแต่ละกลุ่มวิชา (กลุ่มวิชาที่ 1 – 6)

7.1.2 เข้าร่วมศึกษาดูงานภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 ของเวลาดูงานภายในประเทศทั้งหมด เว้นแต่กรณีมีเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็นเร่งด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้

7.1.3 เข้าร่วมกิจกรรมปฐมนิเทศและปัจฉิมนิเทศ

7.1.4 การจัดทำเอกสารงานส่วนบุคคลและงานกลุ่ม ดังต่อไปนี้

ก) งานส่วนบุคคล

- ส่ง ***"บันทึกประเด็นเรียนรู้" (Reflection Memo)*** ซึ่งเป็นงานเขียนที่สะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มวิชา

  1) ความเข้าใจพื้นฐานความขัดแย้งและสันติวิธี

  2) เครื่องมือและทักษะในการจัดเวทีและการพูดคุย

  3) การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง

  4) การศึกษาการสร้างสังคมสันติสุข : กรณีศึกษาในประเทศ

  5) การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสันติภาพในต่างประเทศ

  รวมทั้งหมด 5 ชิ้นงาน ชิ้นงานละไม่น้อยกว่า 2 หน้า โดยกำหนดส่งภายในหนึ่งสัปดาห์หลังจากเรียนจบแต่ละกลุ่มวิชา

- ส่ง ***"บันทึกการศึกษาดูงาน"*** ซึ่งเป็นงานเขียนที่สะท้อนความคิดเห็นที่ได้จากการลงพื้นที่ศึกษาดูงานในแต่ละครั้ง จำนวนไม่น้อยกว่า 1 หน้า รวมทั้งหมด 4 ชิ้นงาน โดยกำหนดส่งภายในหนึ่งสัปดาห์หลังจากการศึกษาดูงานแต่ละครั้ง

- ส่ง ***"ประมวลบทเรียนการเสริมสร้างสังคมสันติสุข"*** ซึ่งเป็นงานเขียนที่ประมวลความรู้ที่ตกผลึกมาจากกระบวนการเรียนรู้ทั้งหมดที่ได้ตลอดหลักสูตร พร้อมกับระบุว่าจะนำความรู้ที่ได้รับไปต่อยอดในการทำงานได้อย่างไร จำนวนไม่น้อยกว่า 5 หน้า ทั้งหมด 1 ชิ้นงาน โดยกำหนดส่งในวันปัจฉิมนิเทศ

ข) งานกลุ่ม

- เอกสารวิชาการกลุ่ม โดยนักศึกษาสามารถเลือกประเด็นตามความสนใจ ดังนี้

  1.ความขัดแย้ง/ความเห็นต่างทางการเมือง

  2.กระบวนการสันติภาพจังหวัดชายแดนภาคใต้

  3.พหุวัฒนธรรม

  4.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กรณีเดินทางไปศึกษาดูงานต่างประเทศ จะต้องจัดทำรายงานกลุ่ม เรื่อง ***"รายงานถอดบทเรียนการสร้างสันติสุขในต่างประเทศ"*** จำนวน 1 ชิ้นงานตามกลุ่มของตน โดยกำหนดส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ภายในหนึ่งเดือนหลังจากเสร็จสิ้นการศึกษาดูงานต่างประเทศ

7.1.5 ผ่านการพิจารณาจากคณะอาจารย์กำกับบทเรียนโดยการรับรองของคณะกรรมการอำนวยการหลักสูตรสำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล

7.1.6 ไม่มีความประพฤติเสียหาย และไม่ดำเนินการใด ๆ อันนำมาซึ่งความเสื่อมเสียชื่อเสียงของสถาบันพระปกเกล้า

ทั้งนี้ ผู้สำเร็จการศึกษาอบรมตามหลักสูตรนี้ จะได้รับ "ประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข" (หรือ "ประกาศนียบัตรชั้นสูงกิตติมศักดิ์การเสริมสร้างสังคมสันติสุข" ในกรณีของผู้เข้ารับการอบรมที่มิได้สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี) โดยมีศักดิ์และสิทธิ์แห่งประกาศนียบัตรชั้นสูงทุกประการ

7.2 การขอเทียบหลักสูตร

สถาบันฯ ไม่มีนโยบายที่จะนำหลักสูตรนี้ไปขอเทียบจากส่วนราชการใดเพื่อใช้ในการให้มีคุณสมบัติเพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในราชการ

8. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักสันติวิธีและธรรมาภิบาล สถาบันพระปกเกล้า

9. ค่าลงทะเบียน

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ได้รับการสนับสนุนจาก**งบประมาณของแผ่นดิน** สามารถจัดการศึกษาได้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย

ยกเว้นค่าใช้จ่ายที่นักศึกษาต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ดังต่อไปนี้

1. ค่าอาหารว่างและค่าอาหารกลางวันตลอดระยะเวลาการศึกษาอบรม
2. ค่าเครื่องแบบสถาบันฯ สำหรับใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่สถาบันฯ กำหนด
3. ค่าสมัครสมาชิกวารสารสถาบันพระปกเกล้า
4. ค่าสมัครสมาชิกสมาคมแห่งสถาบันพระปกเกล้า

10. โครงสร้างหลักสูตร

10.1 จำนวนชั่วโมง

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข มีจำนวนชั่วโมงทั้งสิ้น **456 ชั่วโมง** โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

10.1.1 การเรียนการสอนในชั้นเรียน รวม 147 ชั่วโมง

กลุ่มวิชาที่ 1: ความเข้าใจพื้นฐานความขัดแย้งและสันติวิธี (30 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 2: เครื่องมือและทักษะในการจัดเวทีและการพูดคุย (21 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 3: การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง (18 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 4: การศึกษาการสร้างสังคมสันติสุข : กรณีศึกษาในประเทศ (36 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 5: การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสันติภาพในต่างประเทศ (27 ชม.)

กลุ่มวิชาที่ 6: การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม (Critical issues) (15 ชม.)

10.1.2 การปฐมนิเทศและการปัจฉิมนิเทศ รวม 36 ชั่วโมง

- การปฐมนิเทศ (18 ชม.)
- การปัจฉิมนิเทศ (18 ชม.)

10.1.3 การศึกษาดูงาน อภิปรายแลกเปลี่ยน และถอดบทเรียน รวม 157 ชั่วโมง

- สรุปบทเรียนกลุ่มวิชา 5 ครั้ง ในชั้นเรียน (15 ชม.)
- การชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาดูงานภายในประเทศ 4 ครั้ง ในชั้นเรียน (4 ชม.)
- การชี้แจงวัตถุประสงค์การศึกษาดูงานต่างประเทศประเทศ 1 ครั้ง ในชั้นเรียน (3 ชม.)
- ถอดบทเรียนการศึกษาดูงานภายในประเทศ 4 ครั้ง ในชั้นเรียน (12 ชม.)
- การนำเสนอผลการศึกษาดูงานต่างประเทศ 1 ครั้ง ในชั้นเรียน (3 ชม.)
- การศึกษาดูงานภายในประเทศ (78 ชม.)
- การศึกษาดูงานต่างประเทศ (42 ชม.)

10.1.4 การจัดทำรายงานถอดบทเรียนกิจกรรมการเสริมสร้างสังคมสันติสุข รวม 110 ชั่วโมง

- การปรึกษาหารือกับอาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์กำกับบทเรียนในชั้นเรียน (15 ชม.)
- การวางแผน แบ่งงาน และดำเนินการจัดทำเอกสารวิชาการ (95 ชม.)

10.1.5 การนำเสนอผลงานของรุ่นต่อสาธารณะ รวม 6 ชั่วโมง

10.2 เนื้อหาวิชา

หลักสูตรประกาศนียบัตรชั้นสูงการเสริมสร้างสังคมสันติสุข ได้แบ่งออกเป็น 6 กลุ่มวิชา โดยแต่ละกลุ่มวิชามีหัวข้อวิชาดังต่อไปนี้

กลุ่มวิชาที่ 1: ความเข้าใจพื้นฐานความขัดแย้งและสันติวิธี รวม 9 วิชา (30 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจธรรมชาติของความขัดแย้ง และแนวทางในการใช้สันติวิธีในการป้องกันและแก้ไขความขัดแย้งไม่ให้แปรเปลี่ยนเป็นความรุนแรงอย่างถูกต้อง
2. เพื่อให้นักศึกษามีวิธีคิดและทักษะเบื้องต้นที่เหมาะสมในการจัดการความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ตลอดจนอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม
3. เพื่อให้นักศึกษาสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดและทักษะที่ได้รับกับการดำเนินชีวิตประจำวันและการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หัวข้อวิชา

1. **สถานการณ์ความมั่นคงในมิติใหม่ของโลกและภูมิภาค** (3 ชั่วโมง)
   ภาพรวมของสถานการณ์ความมั่นคงในมิติใหม่ของโลกและภูมิภาค ในความมั่นคงแห่งชาติ (National Security) ในมุมมองใหม่ที่ให้ความสำคัญกับความมั่นคงของมนุษย์ (Human security) และความมั่นคงด้านอื่น ๆ ซึ่งจะเป็นการวิเคราะห์สถานการณ์ความมั่นคงที่เกิดขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นความเชื่อมโยง ตลอดจนความคล้ายคลึงและความแตกต่างโดยรวมของความมั่นคงในในระดับต่าง ๆ อันจะนำไปสู่ความขัดแย้งที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงของความมั่นคงแห่งชาติในมิติใหม่กับการใช้สันติวิธี
2. **ความขัดแย้ง – อำนาจ – ความรุนแรง** (3 ชั่วโมง)
   ธรรมชาติ ความหมาย และความสัมพันธ์เชื่อมโยงของความขัดแย้ง อำนาจ และความรุนแรง เพื่อให้เห็นปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดพลวัตของอำนาจและความขัดแย้งว่าจะคลี่คลายหรือขยายตัวไปสู่ความรุนแรง
3. **แนวคิดพื้นฐานและองค์ความรู้ใหม่ (state of the art) ว่าด้วยความขัดแย้งและสันติภาพ** (3 ชั่วโมง)
   แนวคิดพื้นฐานผ่านทฤษฎีหลักที่สำคัญต่อการทำความเข้าใจความหมายและคุณลักษณะของความขัดแย้งและสันติภาพ รวมถึงองค์ความรู้ใหม่ของวงวิชาการสันติศึกษาและของนักปฏิบัติซึ่งเป็นข้อถกเถียงล่าสุดที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสันติภาพจากพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วโลก
4. **สันติวิธีในสังคมไทย: คุณค่า การรับรู้และความเข้าใจ** (6 ชั่วโมง)
   ความหมายและหลักการของสันติวิธี ที่มีต่อคุณค่าของสังคม ตลอดจนการรับรู้ (perception) และความเข้าใจของสังคมไทยที่มีต่อแนวคิดสันติวิธี
5. **ปฏิบัติการไร้ความรุนแรงในฐานะยุทธวิธีแก้ไขความขัดแย้ง** (3 ชั่วโมง)
   แนวคิดและลักษณะของปฏิบัติการไร้ความรุนแรงในฐานะยุทธวิธีแก้ไขความขัดแย้งโดยพิจารณาถึงความเป็นมา พัฒนาการ และการปฏิบัติจริงในบริบทที่แตกต่างหลากหลายตลอดจนผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสถานการณ์ความขัดแย้ง

6. **หลักนิติธรรมในการเมืองและสังคม** (3 ชั่วโมง)

   หลักนิติธรรม เป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมรัฐ สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทาป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤต เพราะสังคมจะรับรู้และเข้าใจถึงความยุติธรรม ความโปร่งใสและการมีส่วนร่วม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

7. **ภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง (Empathetic Leadership) สังคมสู่สันติสุข** (3 ชั่วโมง)

   องค์ความรู้เกี่ยวกับสภาวะผู้นำและการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ของผู้นำต่อสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้น เรียนรู้คุณลักษณะหลักของผู้นำแบบ Emphatic Leadership ที่เน้นการบริหารด้วยการเข้าอกเข้าใจ การยืดหยุ่นและการซื่อตรง

8. **การพลิกโฉมความขัดแย้งและการสร้างการเปลี่ยนแปลง (Conflict Transformation and Changemaking)** (3 ชั่วโมง)

   ศึกษาประเภทความขัดแย้งรุนแรงเชิงโครงสร้างที่มีผลต่อวิกฤตการณ์ต่าง ๆ ในสังคมและศึกษายุทธศาสตร์แห่งสันติวิธีทำให้สังคมเกิดการแปรเปลี่ยนไปสู่ทางเลือกที่ดีและพลิกโฉมทำให้สังคมไปสู่สันติภาพเชิงบวก (Positive peace)

9. **เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDGs) และการเปลี่ยนผ่าน** (3 ชั่วโมง)

   ศึกษาเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (SDG) ทั้ง 17 เป้าหมาย โดยเฉพาะด้านที่ 16 เรื่องของความยุติธรรมกับสันติวิธี (Justice and Peace) เมื่อแปลงสู่ระดับนโยบายจะเกิดการดำเนินการที่มีความหมายและเกิดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจน

กลุ่มวิชาที่ 2: เครื่องมือและทักษะในการจัดเวทีและการพูดคุย รวม 6 วิชา (21 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจเครื่องมือต่าง ๆ ที่ออกแบบมาใช้ในกระบวนการพูดคุยหรือจัดเวทีต่าง ๆ ที่มีอยู่และทักษะในการพูดคุยและจัดเวทีสำคัญของสันติวิธีอย่างครบถ้วน
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถนำเครื่องมือและทักษะที่จำเป็นสามารถไปประยุกต์ใช้ในการพูดคุยหรือจัดเวทีต่าง ๆ เพื่อเป็นวิถีทางลดความขัดแย้งรุนแรงและการเสริมสร้างสันติสุขในสังคม

หัวข้อวิชา

1. **รูปแบบและเครื่องมือของการจัดกระบวนการพูดคุย** (6 ชั่วโมง)

   ปัจจุบันมีเครื่องมือต่าง ๆ ตลอดจนรูปแบบการจัดเวทีการพูดคุยตามบริบทที่แตกต่างกัน เช่น พื้นที่เสรี (Open Space) อ่างปลา (Fish Bowl) วงกาแฟ (World Cafe) กองคาราวาน (Caravan) ผีเสื้อ (Butterfly) การประชาเสวนาหาทางออก (Public Deliberation) เส้นเวลา (Time line) ฯลฯ

2. **ศาสตร์และศิลป์ในการเจรจา (Negotiation) และการไกล่เกลี่ย (Mediation)** (3 ชั่วโมง)
   หลักคิดสำคัญและวิธีการจัดกระบวนการในการเจรจาและการไกล่เกลี่ย ความเชื่อมโยงของการเจรจาและการไกล่เกลี่ย ปัจจัยแห่งความสำเร็จและข้อจำกัดของเครื่องมือนี้ในการจัดการความขัดแย้งในระดับบุคคล ชุมชน และประเทศชาติ โดยสะท้อนบทเรียนจากกรณีศึกษาต่าง ๆ
3. **กระบวนการประชาเสวนาหาทางออก** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนทัศน์ของการประชาเสวนาหาทางออก (Public Deliberation) เป็นกระบวนการและวิธีการร่วมกันหาฉากทัศน์ของการอยู่ร่วมกัน บนพื้นฐานของการพูดคุยปรึกษาหารือและค้นหาความต้องการที่มีร่วมกันบนพื้นฐานของประชาธิปไตยแบบปรึกษาหารือ
4. **การสื่อสารอย่างสันติ (Nonviolence Communication)** (3 ชั่วโมง)
   องค์ความรู้และการฝึกปฏิบัติการสื่อสารอย่างสันติ ในองค์ประกอบสำคัญ คือ การสังเกต ความรู้สึก ความต้องการ และการขอร้อง เพื่อให้เข้าใจว่าการสื่อสารมีความสำคัญอย่างมากในการพื้นที่ปฏิบัติการสันติวิธี
5. **การทำงานร่วมกับผู้ที่มีส่วนได้เสีย (Stakeholders) ข้อคิดและปฏิบัติ** (3 ชั่วโมง)
   หลักการและแนวทางปฏิบัติ ตลอดจนข้อท้าทายในการทำงานร่วมกับกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสร้างสังคมสันติสุขตามที่ตั้งไว้ ซึ่งจะต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับกลุ่มคนจำนวนมากทั้งในแนวราบและแนวดิ่งจากภาคการเมือง ภาคข้าราชการ ภาควิชาการ และภาคประชาชน
6. **กระบวนการหาประเด็นร่วมกันในการทำงานวิชาการของรุ่นเพื่อสร้างสังคมสันติสุข (Peaceful Dialogue)** (3 ชั่วโมง)
   หลักคิดสำคัญและวิธีการจัดกระบวนการหาประเด็นเพื่อตอบโจทย์การทำงานร่วมกันของรุ่น โดยแบ่งออกเป็นช่วงการระดมสมองค้นหาประเด็น การพูดคุยแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และการสรุปฉันทามติร่วม

กลุ่มวิชาที่ 3: การอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานของความแตกต่าง รวม 6 วิชา (18 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เข้าใจศาสตร์ของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางสังคมพหุลักษณ์
2. เพื่อให้สามารถนำองค์ความรู้และวิธีการปฏิบัติของการอยู่ร่วมกันท่ามกลางความแตกต่างหลากหลาย

หัวข้อวิชา

1. **ความเห็นต่างของคนต่างวัย (Generation Gap)** (3 ชั่วโมง)
   ชุดความคิดของคนรุ่นเก่า – ชุดความคิดของคนรุ่นใหม่อาจจะทำให้เกิดความขัดแย้งเนื่องจากทัศนคติ ค่านิยม ความหวัง รูปแบบการทำงาน รูปแบบการดำเนินชีวิต วิธีการ

สื่อสารที่แตกต่างกัน จากการเรียนวิชานี้ สามารถอธิบายปรากฏการณ์ความเห็นต่างระหว่างวัยได้ และสามารถเข้าใจและเปิดพื้นที่ของคนที่คิดเห็นต่างวัยได้

2. **วิถีคิดคนเมือง กับวิถีคิดคนชนบท ความแตกต่างบนเส้นขนาน** (3 ชั่วโมง)
   ศึกษาปรากฏการณ์ความเป็นเมืองกับความเป็นชนบท ความแตกต่างบนความเหลื่อมล้ำทางโครงสร้างการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม กระบวนการเข้าใจและถอดบทเรียนกรณีศึกษาความท้าทายบนเส้นขนานที่อยู่กับสังคมมาอย่างยาวนาน
3. **เพศสภาพกับความเหลื่อมล้ำ (Gender Equality)** (3 ชั่วโมง)
   ความเสมอภาคทางเพศเป็นหนึ่งในเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG) การเรียนรู้แนวคิด ทฤษฎีและกรณีศึกษาเกี่ยวกับความเสมอภาคทางเพศ วิเคราะห์สาเหตุความเหลื่อมล้ำกับเพศสภาพผ่านกรณีศึกษาที่น่าสนใจ
4. **การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างทางศาสนา** (3 ชั่วโมง)
   มิติหนึ่งของความแตกต่างหลากหลายในสังคมปัจจุบัน คือ ศาสนา ซึ่งเป็นปัจจัยที่สามารถส่งผลบวกหรือลบต่อการอยู่ร่วมกันของสังคม การเข้าใจหลักศรัทธาและแนวทางปฏิบัติของศาสนาระหว่างกันจึงเป็นสิ่งสำคัญของแนวทางสร้างสังคมสันติสุข
5. **การลดความเหลื่อมล้ำทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของไทย** (3 ชั่วโมง)
   แนวทางการลดความเหลื่อมล้ำทางการเมือง โอกาสที่ประชาชนสามารถเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม เศรษฐกิจและสังคมไทย ตลอดจนแนวทางการจัดสรรทรัพยากรให้เกิดความเป็นธรรม ซึ่งเป็นประเด็นปัญหาพื้นฐานที่ดำรงอยู่อย่างต่อเนื่องโดยนำไปสู่ประเด็นสถานการณ์ความเหลื่อมล้ำของโลก ของประเทศ และการยกตัวอย่างกรณีศึกษาที่เป็นประเด็นน่าสนใจ
6. **การอยู่ร่วมกันภายใต้ความหลากหลายชาติพันธุ์อย่างสันติสุข** (3 ชั่วโมง)
   การอยู่ท่ามกลางความหลากหลายทางพหุวัฒนธรรมและการยอมรับความแตกต่างทางชาติพันธุ์เป็นการเคารพในสิทธิ เสรีภาพและความมีอยู่ที่แตกต่างกัน การเรียนรู้คุณค่าของการยอมรับความแตกต่างทางชาติพันธุ์ การเรียนรู้ผ่านกรณีศึกษาสำคัญทางชาติพันธุ์ทั้งต่างประเทศและในประเทศไทยเพื่อทบทวนสถานะความเข้าใจในชาติพันธุ์และสามารถสร้างพื้นที่ความไว้วางใจได้ท่ามกลางปัญหาชาติพันธุ์

กลุ่มวิชาที่ 4: การศึกษาการสร้างสังคมสันติสุข: กรณีศึกษาในประเทศไทย รวม 12 วิชา (36 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้นักศึกษาเข้าใจสภาพปัญหา สาเหตุรากเหง้า และแนวทางการแก้ไขจากหลากหลายมุมมองผ่านกรณีศึกษาที่น่าสนใจ
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบโดยใช้หลักการทางวิชาการมาวิเคราะห์กรณีศึกษาต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น กรณีศึกษาปัญหาจังหวัดชายแดนใต้ กรณีศึกษาปัญหาการเมืองไทย กรณีศึกษาปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

หัวข้อวิชา

การศึกษากรณีศึกษาการแก้ไขปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้

1. **การรักษาพื้นที่ทางมรดกคุณค่าทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้** (3 ชั่วโมง)

   การธำรงรักษามรดกที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และมรดกทางวัฒนธรรมในพื้นที่พื้นถิ่นของจังหวัดชายแดนใต้ที่มีมายาวนานให้เป็นสิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในพื้นที่ โดยผ่านมุมมองมิติทางเศรษฐศาสตร์ มิติทางวัฒนธรรม และมิติทางการเมือง

2. **อัตลักษณ์กับรูปแบบการปกครองในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้** (3 ชั่วโมง)

   ความเชื่อมโยงและนัยสำคัญของอัตลักษณ์กับการบริหารปกครองท้องถิ่นในสถานการณ์ความขัดแย้ง เพื่อเรียนรู้การอยู่ร่วมกันบนความแตกต่าง โดยพิจารณาในมิติการบริหารปกครองที่สอดคล้องกับอัตลักษณ์และวิถีวัฒนธรรมในจังหวัดชายแดนใต้

3. **ความสอดคล้องในวิถีวัฒนธรรมของคนในพื้นที่กับการพัฒนาจังหวัดชายแดนใต้ในบริบทใหม่** (3 ชั่วโมง)

   การศึกษาการบริหารนโยบายและการพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ภายใต้บริบทปัจจุบันอันจะส่งผลกระทบทั้งในมิติบวกและลบ เข้าใจถึงกระบวนทัศน์การพัฒนาในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่สอดคล้องกับวิถีวัฒนธรรมของคนในพื้นที่ เช่น วิถีศาสนา และวิถีวัฒนธรรม

4. **การสร้างกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้** (3 ชั่วโมง)

   กระบวนการสร้างสันติภาพ (Peacebuilding) ในจังหวัดชายแดนใต้เป็นกระบวนการลดความรุนแรงเชิงกายภาพและทางโครงสร้างและสร้างพื้นที่สันติภาพให้เกิดขึ้นอย่างแท้จริง การศึกษาเหตุปัจจัยการขับเคลื่อนของกระบวนการตั้งแต่ต้นจนปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรคสำคัญที่ทำให้การขับเคลื่อนกระบวนการสันติภาพในจังหวัดชายแดนใต้

การศึกษากรณีศึกษาการแก้ไขปัญหาทางการเมืองไทย

1. **เหตุแห่งความขัดแย้งและแนวทางการสร้างความปรองดองของคนในชาติ** (3 ชั่วโมง)

   สาเหตุรากเหง้าของความขัดแย้งและแนวทางการสร้างความปรองดองในชาติ โดยพิจารณาข้อเหมือนและข้อแตกต่างของผลการศึกษาจากคณะกรรมการชุดต่าง ๆ

2. **กระบวนการยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) กับการสร้างความปรองดองในสังคม** (3 ชั่วโมง)

   หลักคิดและแนวทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรมของกระบวนการยุติธรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน ตลอดจนเงื่อนไขและปัจจัยสำคัญที่ต้องคำนึงถึงในการใช้กระบวนการดังกล่าวเพื่อเป็นส่วนหนึ่ง ในการสร้างความสมานฉันท์ในสังคม โดยพิจารณาจากบทเรียนในพื้นที่ขัดแย้งรุนแรงต่าง ๆ

3. **วาทกรรมประชาธิปไตย: ความคิดเห็นที่แตกต่างเพื่อการอยู่ร่วมกันในสังคมไทย** (3 ชั่วโมง)
   วาทกรรมประชาธิปไตยที่มีความแตกต่างกันในสังคมการเมืองไทย เพื่อทำความเข้าใจมุมมองและสาเหตุของการตีความหมายประชาธิปไตยที่แตกต่างกันดังกล่าว และแสวงหาความหมายของประชาธิปไตยไทยที่นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติในสังคม
4. **การเมืองภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยไทย** (3 ชั่วโมง)
   พัฒนาการการเมืองภาคพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยของไทย เพื่อทำความเข้าใจปรากฏการณ์และพลวัตของการเมืองไทยที่มีความหลากหลายทั้งในแง่ของวิธีการและเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่ พ.ศ.2540 เป็นต้นมาจนกระทั่งปัจจุบัน

การศึกษากรณีศึกษาปัญหาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. **หลักสิทธิมนุษยชนในเรื่องสิ่งแวดล้อมและหลักคิดเรื่องสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญ** (3 ชั่วโมง)
   หลักการสิทธิมนุษยชนในประเด็นทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในระดับสากลและระดับประเทศ เช่น สิทธิในการมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี สิทธิในการมีส่วนร่วมด้านสิ่งแวดล้อม เป็นต้น รวมไปจนถึงหลักสิทธิชุมชนตามรัฐธรรมนูญที่มักจะเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประเด็นสิ่งแวดล้อมเสมอมา
2. **สิทธิชุมชนกับการพัฒนา** (3 ชั่วโมง)
   ศึกษาเรื่องสิทธิชุมชนเพื่อทำให้เห็นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรของชุมชนภายใต้อัตลักษณ์และประเพณีท้องถิ่น ในขณะเดียวกันต้องเผชิญกับการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่าง ๆ โดยผ่านกรณีศึกษา ทั้งนี้จะเห็นได้ว่า สิทธิชุมชนช่วยในการลดทอนความเหลื่อมล้ำจากการบริหารทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรมโดยใช้แนวทางสันติวิธี
3. **การจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม** (3 ชั่วโมง)
   ศึกษาจากกรณีศึกษาในแนวทางที่เป็นรูปธรรม และอุปสรรคของการจัดการความขัดแย้งในฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสังคมไทย เช่น กรณีโรงไฟฟ้าจะนะ กรณีการบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ การบริหารจัดการฝุ่น PM 2.5 เป็นต้น
4. **การพัฒนาและการอนุรักษ์ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม** (3 ชั่วโมง)
   การพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม โดยใช้กระบวนการสันติวิธีตั้งแต่ต้นน้ำ จนกระทั่งปลายน้ำ การเรียนรู้ผ่านมุมมองทุกภาคฝ่าย ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนที่ได้รับผลกระทบ

กลุ่มวิชาที่ 5: การศึกษาเปรียบเทียบกระบวนการสันติภาพในต่างประเทศ รวม 9 วิชา (27 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเรียนรู้ตัวอย่างประสบการณ์การสร้างสังคมสันติสุขและกระบวนการสร้างความปรองดองในต่างประเทศ
2. เพื่อถอดบทเรียนประสบการณ์การสร้างสังคมสันติสุขและกระบวนการสร้างความปรองดองในต่างประเทศและนำมาปรับใช้กับการเสริมสร้างสังคมสันติสุขในประเทศไทย

หัวข้อวิชา

1. **กระบวนการสันติภาพ (Peace Process): ประสบการณ์จากต่างประเทศ** (3 ชั่วโมง)
   ความหมายและความสำคัญของกระบวนการสันติภาพในฐานะที่เป็นกระบวนการแสวงหาทางออกจากสถานการณ์ความขัดแย้งรุนแรงที่ยืดเยื้อ (Protracted Conflict) โดยพิจารณาประสบการณ์จากต่างประเทศ เพื่อเรียนรู้บทเรียน ปัจจัยแห่งความสำเร็จและล้มเหลวในพื้นที่ต่าง ๆ
2. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างความปรองดอง ใน 10 ประเทศ** (งานวิจัยสถาบันพระปกเกล้า) (3 ชั่วโมง)
   ถอดบทเรียนการเรียนรู้กระบวนการสร้างความปรองดองจากกรณีศึกษาในต่างประเทศ 10 ประเทศ ที่มีความขัดแย้งทางการเมือง ความขัดแย้งจากความเหลื่อมล้ำ และความขัดแย้งด้านอัตลักษณ์
3. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพในแอฟริกาใต้** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนการเรียนรู้การสร้างสันติภาพในแอฟริกาใต้ และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
4. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพในไอร์แลนด์เหนือ** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนการเรียนรู้การสร้างสันติภาพในไอร์แลนด์เหนือ และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
5. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพในเมียนมาร์** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนการเรียนรู้การสร้างสันติภาพในประเทศเมียนมาร์ และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
6. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพในจังหวัดอาเจะห์ ประเทศอินโดนีเซีย** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนการเรียนรู้การสร้างสันติภาพในจังหวัดอาเจะห์ ประเทศอินโดนีเซีย และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
7. **กรณีศึกษากระบวนการสร้างสันติภาพในมินดาเนา ประเทศฟิลิปปินส์** (3 ชั่วโมง)
   กระบวนการเรียนรู้การสร้างสันติภาพในมินดาเนา ประเทศฟิลิปปินส์ และสามารถประยุกต์ใช้กับปรากฏการณ์ความขัดแย้งในสังคมไทยได้
8. **กรณีศึกษาดูงานการสร้างสังคมสันติสุขในต่างประเทศ สายที่ 1** (3 ชั่วโมง)
9. **กรณีศึกษาดูงานการสร้างสังคมสันติสุขในต่างประเทศ สายที่ 2** (3 ชั่วโมง)

กลุ่มวิชาที่ 6: การคิดเชิงวิพากษ์เพื่อการเปลี่ยนแปลงสังคม (Critical issues) รวม 5 วิชา (15 ชั่วโมง)

วัตถุประสงค์

เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นปัญหาสำคัญที่อยู่ในความสนใจของสังคมกับผู้ที่เกี่ยวข้อง

หัวข้อวิชา

1. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
2. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
3. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
4. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต
5. ประเด็นสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต